

Szerkesztőség: Kladohivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Szerzői jog: Közlöny, Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lejtel több. —: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: (Bucu, restiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint: —

49-ik évfolyam, 91. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Szombat, 1933. április 22

A dollár az új világ-politikai súlypont

Macdonald és Herriot megérkeztek Amerikába -- „Akár vissza is utazhatnánk..!” -- Oriási hausse Londonban
Aradon teljesen eltűnt a dollár a piacról

New-Yorkból jelentik: A dollár előre nem látható sorsával szemben teljesen tanácstalanul állanak a közgazdasági körök. Különösen Angliában okoz egyre fokozódó aggodalmat a dollár árfolyamának zuhanása, mert Anglia természetesen veszélyeztetve látja mindazokat a gazdasági előnyöket, melyeket a font esése biztosított Angliának és amelyek a piacon az angol árukat versenyképessé tették.

A zürichi piacon a dollár 5.02 svájci frankról 4.60-ra esett, a budapesti tőzsdén a dollár névértékre szóló papírok 8—10 száza-

lékkel estek. Párisban ugyancsak ismét tíz százalékot hanyatlott az amerikai valuta. Budapesten és a külföldi nagyvárosok bankjaiban számosan jelentek meg a tegnapi nap folyamán, akik dollárra szóló betétjeiket más valutákra iratták át.

Aradon a dollár szinte teljesen eltűnt a piacról. A Banca Nationala aradi fiókja tartózkodik a dollárvásárlástól és az amerikai valutát csak a központ előzetes jóváhagyásával veszi meg.

Hárommilliárd dollár értékű új állampapír

A washingtoni szenátus elé terjesztett valuta-törvényjavaslat Roosevelt elnöknek a következőkben körvonalazott jogokat biztosítja:

1. Kibocsájthat az elnök három milliárd dollár értékű államkötvényeket a Szövetségi Tartalékbank kiterjesztése céljából. Vagy: 2. Ugyanilyen összegű új kincstárjegyeket bocsájthat ki Roosevelt elnök az esedékes állami adósságok fedezésére. 3. Az elnök a háborús adósságok fizetésénél elfogadhat 100 millió dollár értékű ezüstöt, az esetben, ha az ezüst uncijája nem több 50 centnél. 4. Ugyanilyen ezüstmennyiség értékében kibocsájtható egy dollárutalványtétel. 5. Az elnök a saját belátása szerint szabályozhatja a dollár aranytartalmát, de ez a szabályozás legfeljebb 50 százalékos csökkentést jelenthet.

A *Financial News* mai száma azt írja, hogy Washington megfontolatlanul cselekedett és hogy ezzel még bonyolultabbá tette a közgazdasági helyzetet.

Féltő, — írja a lap — hogy hamarosan más államok is követni fogják Amerika példáját és így rövidesen általános lesz a pénzügyi és gazdasági zűrzavar.

Daily Herald nyíltan kimondja, hogy a dolláresést Amerika mesterségesen forszírozta ki, még pedig azért, hogy elrabolja Angliától azokat az exportelőnyöket, amelyeket Angliának a font értékcsökkenése jelentett.

Washingtoni politikai körökben úgy tudják, hogy a kormánynak nem áll szándékában a vad infláció végrehajtása.

A jelentégi pénzügyi manipulációval Amerika a hitelkereteket akarja kibővíteni, ugyanakkor pedig a nyersanyagok árának emelkedését kívánja elérni.

Ugy tervezik, hogy a londoni világgazdasági konferencián egységesen fogják értékelni a valutákat. Amerika igyekszik rávenni Angliát, hogy térjen vissza az aranyalapra, azonban a konferencián elhatározandó új értékelés szerint.

Elhalasztják a világgazdasági konferenciát?

A francia lapok élénken foglalkoznak azokkal az Amerikából érkező hírekkel, amelyek az USA-nak az aranystandardról való letérését jelentik. Gagnout francia gazdasági miniszter a *Journalban* írt cikkében leszögezi, hogy Herriot amerikai útja sokat veszített jelentőségéből, mert annak a gazdasági megállapodásnak, amelyért a francia kiküldött Washingtonba utazik, épp a valuta stabilitása az alapja. A miniszter teljesen kizártnak tartja, hogy a gazdasági kérdésekben megegyezés jöhessen létre, amikor annak alapfeltétele, a stabil valuta hiányzik. Beavatott körök úgy tudják, hogy a világgazdasági konferenciát a váratlan események miatt el kell halasztani.

Macdonald angol miniszterelnök a *Béren-gária* fedélzetén értesült az amerikai pénzügyi eseményekről és arról, hogy az Egyesült-Államok letértek az aranyalapról. Macdonald kijelentette, hogy ezek az események gyökeres változást idéznek elő a washingtoni tárgyalásokat illetően.

A berlini lapok megállapítják, hogy a dollár értékcsökkenése kedvező helyzetet teremt Németország számára, mert Amerikával szembenálló adósságait könnyebben fizetheti meg.

Középkori intézkedéseket léptettek életbe a híres német fürdőhelyeken

„A zsidóknak csak meghatározott órákban szabad fürödniük” Baden-Badenben -- Miért lesz hosszú életű Hitler „harmadik birodalma”..?

Berlinből jelentik: Göring repülőgépen Rómából visszaérkezett. Utközben leszállt Kölnben, ahol melegen ünnepelték. Kube nemzeti-szocialista képviselő egyik fájvédő lapban „Leszámolás a zsidókkal” címen heveshangú és fenyegető cikket írt. A németországi zsidóság — írja a képviselő — a legszivósabban védelmezi a fekete-piros-arany lobogót. A Hohenzollernnek — állapítja meg — zsidóbarátok voltak; ezért buktak meg. A weimari alkotmány a zsidóknak kedvezett, tehát tönkre ment. *A Hitler-walom harmadik birodalma megtagadta a zsidókat, tehát hosszú életű lesz.* A zsidók jól vessék figyelmükbe, hogy csak Hitler államférfiu képességeinek s a fegyelemnek köszönhetik, hogy nem volt komolyabb bajuk.

Speyr birodalmi biztos rendeletet adott ki, hogy a közrend megóvása érdekében Baden-Badenben és általában a fürdőhelyeken, a zsidóknak csak meghatározott órákban szabad fürödniük..

Nesse, az állami betegpénztár volt országos igazgatója, akit a hitleristák állásából eltávolítottak.

Herriot, aki az *Ile de France* gőzös fedélzetén értesült az eseményekről, állítólag azt jelentette ki:

— *Akár mindjárt haza is utazhatnánk!*
Később kijelentette Herriot, hogy a helyzet gyökeresen megváltozott. Franciaországnak azonban nem kell semmitől tartania, mert szilárd szigetnek számít, amely nyugodtan nézheti a maga körül folyó eseményeket és várhatja a hullámok lehiggadását..

Nem tartja helyesnek, hogy a világgazdasági konferenciát elhalasszák, pedig nagyon nagy a valószínűsége annak, hogy az adott körülmények, ez a konferencia, nem tudna eredményes munkát végezni.

Macdonald pénteken délelőtt megérkezett New-Yorkba, ahol a kikötőben kilenc üdvözléssel fogadták. A fogadtatáson megjelent az angol követség teljes számban, valamint egy népes fogadóbizottság. Az angol kormányelnök délelőtt Washingtonba utazott.

Macdonald visszatérésére számít az angol gazdasági közvélemény

A dollár körüli események miatt óriási izgalom uralkodik Angliában és az izgalom egyre nő. A lapok szerint a leghelyesebb az lenne, ha Macdonald azonnal visszatérne Amerikából. A lapok leszögezik, hogy a helyzet az, miszerint a dollár átértékelése után nem lehet beszélni szilárd valutáról s felesleges az is, hogy a fontsterling árfolyamáról tárgyaljanak. Ha a valuták stabilizálása körül a versengés megindul, ez tíz évre visszaveti a gazdasági újjáépítés munkáját. A dollár zuhanása miatt az értéktőzsdéken évtizedek óta példátlan forgalmat bonyolítanak le.

Szinte példátlan az a hossz, amely az értéktőzsdén uralkodik. Csütörtökön 7 millió 130 ezer részvény cserélt gazdát. A réz- és bányapapírok különösen szilárdak, az ezüst pedig elérte az ideiglegesen magasabb árfolyamát.

A szenátusban a szenátorok inflációt pártoló csoportja egymásután terjeszti a szenátus elé a különböző törvényjavaslatokat.

feleségével és két gyermekével együtt öngyilkossági szándékkal megmérgezte magát. Nesse meghalt, feleségét és két gyermekét haldokolva szállították kórházba, állapotuk reménytelen.

A moszkvai „Izvesztija”, a kommunista párt hivatalos organuma mai számában élesen szembefordul a revíziós törekvésekkel. A „Pravda” szintén leszögezi, hogy a versaillesi békeszerződés revíziója elkerülhetetlenül kihozná a háború rémét. A sajtó állásfoglalásából nyilvánvaló, hogy az orosz külpolitika pártfogulása — hiszen Oroszország eddig revízióbarát volt — a német külpolitika terén észlelhető eltulodásoknak következménye.

Hitler birodalmi kancellár ma kinevezte az új porosz kormány tagjait. Porosz miniszterelnök és belügyminiszter: Göring Hermann. Pénzügyminiszter: Popitz, volt porosz pénzügyi birodalmi biztos. Igazságügyminiszter: Kerri, volt porosz igazságügyi biztos. Kultuszminiszter: Ruff, volt porosz kultuszbiztos. A gazdasági, munkügyi mezőgazdasági és erdőügyi tiszteket mind eddig nem töltötték be, miután Göring ez ügyben Hugenberggel tárgyal, aki eddig ezeket a tiszteket vezette.

Mihalache cáfolja a kormány átalakításáról szóló longó híreket

Bucurestiből jelentik: Az utóbbi időben az ellenzéki sajtó és politikai körök több ízben hamgoztattak olyan híreket, hogy

Mihalache álláspontja miatt rövidesen átalakításra kényszerül a Vaida-kormány, mert Mihalachenak, a nemzeti-parasztpárt alelnökének állítólagos kijelentései szerint nem felel meg a mai kormányzati rendszer. Ezért ma több újságíró kereste fel Mihalachet stopoloveni birtokán és a pártvezér a sajtó képviselői előtt a következő cáfoló nyilatkozatot tette:

— A leghatározottabban meg kell cáfolnom ezeket az ellenzéki oldalról származó híreket. Semmiféle vezeteltetés nincsen a nemzeti-parasztpárt vezetőségében és az egész pártban a tökéletes összhang és egyetértés uralkodik. Az ezzel ellenkező hírek olcsó forrásból és bizonyos óhajtámadtak. Kijelenthetem azt, hogy a nemzeti-parasztpárt vezetősége a legtökéletesebb bizalmát nyilvánította és nyilvánítja ma is a Vaida-kormány munkája iránt. Vaida miniszterelnök a párt egységes és teljes bizalma alapján vezeti az ügyeket és hajtja végre a nemzeti-parasztpárt programját.

— Ugy hiszem, — fejezte be nyilatkozatát Mihalache — hogy ezek a kijelentéseim végérvényesen megnyugtathatnak mindenkit.

Lugojeanui kereskedelmi és ipartügyi miniszter és Popescu Elena egyházi esküvője vasárnap lesz és ebből az alkalomból Maniu Gyula, a nemzeti-parasztpárt elnöke is minden valószínűség szerint Bucurestibe érkezik. Az esküvő tanúi tudvalevőleg Vaida-Voevod Sándor dr. miniszterelnök és Duca, a liberálpárt vezére lesznek és így az esküvő politikai szempontból is érdekes.

Nézze meg még ma a „NAUTICA“

hajógyár gyönyörű, hajóit, ujjonnan érkezett hajóit, melyek néhány napig kiállításra kerülnek A R A D, Bulev. Carol (v. Erzsébet-körút) 87. szám alatt délelőtt 9-1-ig és délután 3-6-ig.

Még szorosabb gazdasági egységbe tömörülnek a kisantant államok

Prágában ülnek össze Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia megbízottai

Bucurestiből jelentik: Prágában a közeli napokban összejárnak a kisantant külpolitikai és gazdasági megbízottai. Ennek a konferenciának nagy jelentősége lesz, mert ezen alakul meg a gazdasági kisantant. Ez a politikai kisantanthoz hasonló szoros szervezet lesz, amely a genfi egyezmény alapján gazdasági egységbe igyekszik összekötni a három kisantantállamot.

A prágai konferencia elé természetesen nagy érdeklődéssel tekintenek az összes érdekelt államok körel.

Romániai zsidó kirándulók husveti kálváriája a Szentföldön

Az angol hatóságok nem engedték partraszállani őket — Éhség-sztrájkba kezdtek a hajónrekedt turisták

Jeruzsálemből jelentik: Az angol bevándorlási hatóságok váratlanul megtiltották, hogy egy román gőzös, amely 123 zsidó turistát szállított, Jaffában kikössön. A romániai turisták részt akartak venni a jeruzsálemi pászkai ünnepeken és ezért rándultak ki a Szentföldre. Az eset rendkívül nagy megdöbbenést keltett egész Palesztina zsidó lakossága körében. Cook angol illetőségű főrabbi nyomában interveniált a bevándorlási hatóságoknál a romániai kirándulók ügyében, azonban a hatóságok a legridegebben kijelentették, hogy azért nem engedik partraszállani a román turistákat

Mentik Pekingből a császári koronakincseket

Hatezer ládát szállítottak el eddig a japán csapatok elől

Tokióból jelentik: A japán hadügyminiszter bejelentette, hogy Peking megszállása minden pillanatban bekövetkezhetik. Három külön vonaton hatezer ládában szállították el a Mennyei Birodalom tenyegedett fővárosából a császári koronakincseket. A város ősi falaira husz repülőelhárító-űteget szereltek fel s ötven mérföld távolságban megfigyelő-állomásokat létesítettek, amelyek szirénabugással jelzik a repülőek közeledését.

Hétfőn lép életbe Aradon a pénzügyminiszter új mozijegyrendszere

Merev fogadtatásra találtak Madgearunál az erdélyi és bánági mozitulajdonosok — A Semmitőszékhez fordulnak panaszukkal a tiltakozó filmkereskedelmi érdekeltségek

Az új látványossági adótörvény, — mint arról több ízben beszámoltunk — fejetlenséget, hatalmas zavart idézett elő az erdélyi mozgósínháztulajdonosok között. Madgearu pénzügyminiszter ezuttal olyan rendelkezéseket léptetett életbe, amelyek teljesen a fővárosi premiermozgók testére szabottak és idegenek az erdélyi mozik, valamint azoknak a régi, jól bevált rendszerhez szokott publikuma előtt. Az új törvény értelmében ugyanis, csak egy helyár-kategória lehetséges minden moziban és ezt az átlaghelyárat, a mozik eddigi helyárait figyelembevéve, állapítják meg. Miután a pénzügyminisztérium jóváhagyta az egységes helyárat, a mozgósínház csak ilyen áru jegyek után fizetheti adót. Ezenkívül a számított helyek és a megszakított előadások rendszerét is megszünteti az új törvény, teljesen bucuresti-i minta után. Mindez természetesen elégedetlenséget váltott ki Erdélyszerte és a mozgósínháztulajdonosok, igazgatók a mai nap folyamán küldöttségileg keresték fel Madgearu Virgil pénzügyminisztert, majd Vaida Sándor miniszterelnöknel jelentkeztek audiencián, hogy tiltakozzanak az új törvény ellen.

Madgearu pénzügyminiszter elutasítván fogadta az erdélyi mozik küldöttségét, amelyben Aradot Stefanut Sabin városi főjegyző, a városi mozik művezető igazgatója és Kornis Márton, a Corso-mozi társtulajdonosa képviselték.

A pénzügyminiszter hajthatatlan maradt és olyan elutasító magatartást tanúsított, hogy minden módosításra, vagy a törvény

végrehajtásának elhalasztására irányuló törekvés hiábavalónak bizonyult.

Eszerint az a helyzet, hogy valószínűleg már a szombati nap folyamán, de lehetséges, hogy vasárnap, legkésőbb hétfőn, Aradon és Erdély valamennyi mozgósínházában életbeléptetik az új látványossági adótörvény rendelkezéseit.

Az aradi helyzetre vonatkozólag beszélgetést folytattunk Gárdos igazgatóval, a Corso-mozi társtulajdonosával, aki a következőket mondotta:

— Sajnos, a bucuresti-i delegáció minden igyekezete hiábavalónak bizonyult. Aradon már szombaton be akarják vezetni az új rendszert, azonban hisszük, hogy a hatóságok megértően viselkednek még két napig, ha már eddig belátással voltak irányunkban. Az új rendszernek egyik napról a másikra való bevezetése technikailag lehetetlen, hiszen a pénzügyminisztérium papírján új jegyeket kell nyomtatnunk, ami időbe telik. Legkésőbb hétfőn azonban minden körülmények között életbe kell léptetnünk az új rendszert, amely szerint csak egységes helyárak lehetségesek.

A Corso-mozihoz vonatkozólag — mint telefon útján Kornis Márton, a moziállalat társtulajdonosa Bucurestiből ma jelentette — 25 lejes átlaghelyárat állapítottak meg, ami a repülőbéllyeggel együtt 27 lejt tesz ki. Nekünk tehát 25 lej után kell fizetnünk adót minden jegyre, amit eladunk, azonban — bár hatalmas áldozatok árán — lehetővé akarjuk tenni a kisegyzistenciáknak is a premier-mozik látogatását s így kétféle jegykategóriát léptetünk életbe délutáni és esti rendezéseinkön. A 27 lejes elsőrendű jegyek mellett repülőbéllyeggel együtt 22 lejért is adunk ki jegyeket, természetesen ezeknél is 25 lejes egységár szerint fizetünk adót. Ilyenformán mi pótoljuk azt az összeget, amit a közönség egy része nem tud megfizetni. Matinékat is rendezünk, még pedig 17 és 12 lejes helyárak mellett. Itt is a legmagasabb engedélyezett egységár szerint fizetjük meg az adót. Ezenkívül nem lesznek folytatólagos előadások és a számított helyek rendszerét is megtartjuk olyanformán, hogy minden jegyhez külön számot adunk ki.

Eddig tart a Corso-mozi igazgatójának nyilatkozata, amelyből kitűnik, hogy az új látványosságiadó-törvény nemcsak alkotmányellenes, mint a mozgósínház-tulajdonosok kijelentették, hanem antidemokratikus is, mert a szegényebb néposztály érdekeit figyelmen kívül hagyva csak azt tette lehetővé, hogy azok, akik úgy is meg tudják fizetni a legmagasabb helyárakat — olcsóbban mehessenek ezután moziba. A mozik értesüléseink szerint a legfelsőbb semmitőszékhez folyamodnák az alkotmányellenesség kimondásáért.

A városi mozik ügyében szintén kaptunk értesüléseket Bucurestiből. Eszerint a Select-mozi részére kétféle egységárat állapítottak meg és pedig: emeleten 31 és földszinten 26 lejes összegben a rendező előadásokon. Ebbe már belekalkulálták a repülőbéllyegeket is. A Central-moziban, ahol nincs emelet, 26 lejes jegyeket árusíthatnak, míg a matinéhelyárak a Selectben 21 és 16 lejben, a Centralban pedig 16 lejben lettek megállapítva. Ezek a hírek azonban még megerősítésre szorulnak.

mert nincsen elég pénzük. A hajón ezalatt a román turisták éhség-sztrájkot kezdtek és a legszigorúbban be is tartották a koplalást. Mídon az itthonmaradottak megtudták a turisták sorsát, pászkát küldtek utánuk.

A palesztinai zsidóság élesen kikelt a román zsidóság inzultálása ellen és erőlyesen követelik, hogy a bevándorlási hatóság vezetője, egy Hiamshon nevű biztos, azonnal hagyja el Palesztinát. Az angol sajtó egy része szintén elítélőleg ír arról, hogy a külföldi turistákat egyenként bánásmódban részesítik

Tisztázta a vizsgálat

Stefanescu Amza volt hadügyminiszter szerepét a Skoda-perben

Jótekonycélra költötte el a vád-alatti összegeket Amza, — a vizsgálat megállapításai szerint

Bucurestiből jelentik: A Skoda-botrány ügyében Zeletzky kihallgatását egyelőre szüneteltették és a tanukat hallgatják ki. Pompeiu katonai főügyész informátorként kihallgatta Georgescu ezredet, aki a Skoda-cégnél tett rendelések idején tagja volt a honvédelmi minisztérium nemzetvédelmi osztályának. Ugyancsak informátorként kihallgatták Munteanu tábornokot, valamint Stefanescu ezredet, akik annak idején szintén a honvédelmi minisztérium nemzetvédelmi osztályán teljesítettek szolgálatot. Chisoky tábornok tegnap közölte a katonai ügyészséggel, hogy amennyiben szükségesnek látják, a Skoda-ügyben bármikor a katonai hatóság rendelkezésére áll, hogy megadja a szükséges felvilágosításokat.

Mint egyébként ismeretes, Stefanescu Amza volt hadügyminiszter ellen a Zeletzky-ügyben felmerült gyanúsítások tárgyában előbb Gorsky tábornok vezette a vizsgálatot, majd Gorsky más megbízatása folytán Olteanu tábornok vette át a vizsgálat folytatását. Gorsky tábornok elkészítette jelentését megállapításairól és azt betérjesztette Samsonovicu hadügyminiszternek. Az Adeverul jelentése szerint, Gorsky tábornok jelentése a következőket tartalmazza:

1. Az a bizottság, amely már 1924-ben Károly akkori trónörökös elnöklelte alatt folytatta le a vizsgálatot Stefanescu Amza ellen, a felmerült vádak ügyében befejezte munkáját.

2. Az a vád, hogy Stefanescu Amza minősítési tőblázata, amely red nézve kellemetlen megjegyzéseket tartalmazott, Stefanescu Amza minisztersége idején elfűrt, a miniszteri felelősség jogkörébe tartozik és most nem tehető vizsgálat tárgyává.

3. Azokat az összegeket, amelyeket Stefanescu Amza volt hadügyminiszter a vádak szerint elköltött, a miniszterelnök jóváhagyásával költötte el és azokat jótekonycélra fordította.

Stoica őrnagy katonai ügyész helyett a Zeletzky-ügyben ma Bruteanu ezredes katonai ügyész vette át a vizsgálat folytatását. A változásnak az az oka, hogy magasabbranagu katonatisztek kihallgatása vált szükségessé és ezt a munkát Stoica őrnagy, mint alantasabb tiszt, nem vezethette le.

11 lei

az ára 4 darab

KOPROL

hasajtónak

új alumínium csomagolásban

4 db. KOPROL

10 db. KOPROL

3 lei

27 lei

Titokzatos visszaélésnek jöttek nyomára az aradi anyakönyvi hivatalban

Házasságot kötöttek Turnuseverinben egy hamis aradi okmány segítségével

Érdekes átiratot kapott néhány nappal ezelőtt az aradi anyakönyvi hivatal a turnuseverini anyakönyvi hivataltól. Az átirat arról számol be, hogy egy Lamer Erzsébet nevű 29 éves nő, aki Aradon született, házasságot kötött Nagy István 34 esztendő tengerésszel. Az eljárás szerint, amikor egy városban olyanok kötnek házasságot, akik más városban születtek, hivatalosan értesítik szülővárosát az eseményről, hogy azt bevezethessék az anyakönyvbe. Az aradi hivatalban utánanézték az 1904-ik esztendő születési rovatában, ahol hosszas keresés után rábukkantak a Lamer névre: június 9-én azonban annak a keresztneve nem Erzsébet volt, hanem Amália. Ahogy jobban figyelemmel kezdték kísélni a törzslapot, rájöttek arra, hogy

Lamer Amália még ugyanabban az esztendőben, tehát 1904. augusztus 14-én meg is halt.

Ennek a Lamer Amáliának az apja, Lamer Simon, osztrák származású szerkovács volt és a Török Gábor-ucca 17. szám alatt lakott. Felleségét leánykori nevén Mikuska Erzsébetnek hívták. Miután ebben az évben hasonló születés nem volt,

minden kétséget kizárólag valami olyan hiba történt, amelynek könnyen bünyügyi folytatása lehet.

Az aradi anyakönyvi hivatal kötelesség szerint tovább nyomozott az ügyben és bekérte a turnuseverini anyakönyvi hivataltól a keresztlevél másolatát, amelynek alapján a há-

zasságot ott megkötötték. Amikor a keresztlevél-másolat beérkezett, kiderült, hogy a gyanú alapos volt, mert a keresztlevél nem anyakönyvi kivonat volt, hanem

csak az aradi római katolikus paróchia által kibocsájtott egyszerű keresztlevél, amelynek alapján tulajdonképpen házasságot se lehetne kötni.

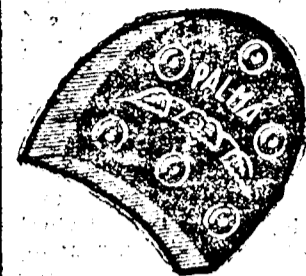
Ezt azonban Turnu-Severinben nem tudják — és összeadták őket. A házasságkötés ennélfogva érvénytelen, miután szabálytalanul jött létre. A paróchia által kibocsájtott keresztlevél 1926-os dátum volt.

Az anyakönyvi hivatal tisztviselői utánanézték a titokzatos ügynek a paróchián és megállapították, hogy 1904-ben annak rendje és módja szerint bejelentették a kis Lamer Erzsébet Amália korai halálát. Most mindenestre azt kutatják, hogy milyen módon szerezhette valaki egy keresztlevelet, akinek neve mellett ott áll az, hogy elhalálozott. Ebből az esetből Vatiánu Aurél, az anyakönyvi hivatal vezetője azt a következtetést vonja le, hogy vagy tévedésen alapult 1904-ben a halálozás bejelentése,

vagy pedig valakinek illegális uton sikerült egy keresztlevelet szereznie, amely élőknek tünteti fel az évekkal ezelőtt elhunyt Lamer Erzsébet Amáliát.

Valószínű, hogy a további nyomozást a bünyügyi hatóságok veszik kezükbe. Az ügyben érdekes fejlemények várhatók.

Nem érheti kellemetlen meglepetés,

ha cipőjavításnál és vásárlásnál ragaszkodik a PALMA kaucuk sarokhoz Egyedül a PALMA védjegy biztosítja a tökéletes PALMA minőséget és tartósságot!

Mint magánember ment Pop C. István Rómába

A bucuresti-i Lupta-ban hírek láttak napvilágot arról, hogy a Rómába érkező román delegációnak hivatalos fogadtatása, ismeretlen okok miatt elmaradt. Az aradi napisajtó, a félhivatalos Rador távirati ügynökség jelentése nyomán, ugyancsak leköszölte a hírt, amelynek következtében illetékes helyen annak megállapítására kérték fel a sajtó munkatársait, hogy a Lupta római hiradása nem egyéb, mint légből kapott és minden komoly alapot nélkülöző politikai kacsa. Mindössze annyi történt, hogy Pop C. István kamarai elnök, aki a román Kamarát képviseli a Genfben összeülő kamarai elnöki konferencián, utközben, mint magánember kiszállott Rómában, hogy a Szentév nagy látványosságait megtekintse. Mivel ez a római utmegszakítás a bucuresti-i Kamara elnökének kizárólagosan magánügye, természetesen nem is lehetett arról szó, hogy hivatalos fogadtatásra reflektált volna. Pop C. István miután inkognitóban megtekintette a Szentévet megnyitó egyházi látványosságokat, tovább folytatta útját Genf felé. Nyilvánvaló tehát, hogy a bucuresti-i lapközleménynek politikai tendenciája volt, amelyet azonban a tények a legeklatánsabb módon cáfolnak meg.

Barátja szemeláttára főbelötte magát egy bucuresti-i színész

Bucurestiből jelentik: Puica Paoli színész, a Maria Regina színház tagja, ma öngyilkosságot követett el és meghalt. A színész baráti viszonyt tartott fenn Ergas bucuresti-i kereskedő fiával, azonban néhány nappal ezelőtt a fiatalok között véleménykülönbség miatt harag támadt.

A színész elpanaszolta bánatát egy barátjának, aki elmondotta Ergasnak a színész panaszait. A fiatal Ergas rosszat sejtve sietett a művész Bulevardul Elisabet 38. szám alatti lakására. Amikor a színész meglátta szerelmesének közeledését, revolvert rántott és főbelötte magát. A fiatalember berontott a lakásba, de már csak holtan találta barátinójét.

CORSO-mozgó mai műsora

NAGY KATÓ — HANS ALBERS
hatalmas humoros slágere

A diadalmas férfi!

Jobb mint Montecarlo bombázása volt!
A 3 órai előadás 10 és 20 lejes helyárrakkal!

Jön: Verebes Ernővel a főszerepben
Szökik a menyasszony!

Halálhíret költötték a sarkkutató NOBILE tábarnoknak és GABRIELE D'ANNUNZIONAK

**Nobile Leningrádban maga cáfolta meg a híreket — A rettenthetetlen olasz
rendkívüli életregénye**

Leningrádból rövid híradás érkezett Olaszországba, amely azt közli, hogy Nobile tábarnok, az olasz léghajózás tragikus alakja hirtelen meghalt. A rövid jelentés csak arról számol be, hogy Nobile tábarnok pénteken hajnalban Leningrádban váratlanul elhunyt.

Ugyanekkor jelentették Rómából azt is, hogy Gardonéban elhunyt a hatvankilenc éves Gabrielle D'Annunzio, a világhírű olasz költő is. Mind a két híradást a pénteki lapok nagy cikkeiben regisztrálták is. Pénteken hajnalban bekövetkezett a meglepetés: a késő éjszakai órákban budapesti jelentéseink arról adták hírt, hogy

egy a Nobile tábarnok leningrádi halálhíre, mint Gabrielle D'Annunzio elhunytáról szóló jelentések nem felelnek meg a valóságnak. Nobile Moszkvában maga cáfolta meg halálhíret a külföldi sajtórodák munkatársai előtt, egyben pedig Rómába is megnyugtató táviratot küldött az édesanyjának.

A titokzatos halálhírek Nobile személyével kapcsolatosan újra aktuálisá teszik, hogy ennek a kivételesen kalandos életű férfinak eddigi pályafutását felelevenítsük, amint alább következik:

Nobile tábarnok viszontagságos életének a szovjet szolgálatában eltöltött másfél év legérdekesebb szakasza. Saját hazájában lefokozták a bátor, vállalkozó szellemű és kétségtelenül nagy tudású férfiut. Olaszországban bünyösnek nyilvánították és megfosztották attól a lehetőségtől, hogy életét továbbra is a léghajózásnak szentelje. Nobile tábarnok nem riadt attól vissza, hogy a polgári Európa ellenségének szolgálatába lépjen csak azért, hogy továbbra is fanatikus hittel, a léghajózás ügyét szolgálja.

A fiatal fascista Olaszország léghajózásának uttörője és hőse volt Nobile, akit a repülés terén elért sikere fiatalon hírnévhez, népszerűséghez, tábarnoki ranghoz juttatták. Pályája felfelé ivelt, főleg 1927. nyara után, amikor visszaérkezett arról az északsarki utról, amelyet léghajón tett meg és amelynek során, az Északi-sark sikeres átrepülése után, Kanadában szállt le szerencsésen. Egy évvel később, 1928. április 17-én, Nobile tábarnok az erre a célra épített Itália nevű bűszke léghajóval elindult az annyira óhajtott cél, az Északi-sark felé.

Egy keddi napon, 1928. május 16-án indult el az Északi-sark irányában a léghajó. Két nappal később jelentést küldött Nobile tábarnok Rómába, amelyben jelentette, hogy

az Itália 1928. május 24-én csütörtökön, hajnali 1 óra 15 perckor elérte az Északi-sarkot.

Nobile az Északi-sarkra ledobta az olasz nemzeti zászlót, majd elindult Kingsbay felé. Az Itália itt akart leszállni. Az egész világ lelkesedéssel és örömmel fogadta a bravuros teljesítményt és várta, hogy az Itália simán leszálljon. Pénteken reggel helyzetjelentést adott az Itália.

Rövidesen ezután súlyos aggodalmakat váltott ki az a körülmény, hogy az Itália nem adott újabb életjelet magáról.

Napokig tartó némaság előrevetette egy gigantikus katasztrófa árnyát.

Olaszországban lehűlt a lelkesedés és az emberek templomokba mentek imádkozni, az Itáliai fedélzetén lévő emberek lelkiüdvéért. Négy napi kínos várakozás után Tokióban egy amatőr az éjjeli órákban, egészen halk szikratávíró jeleket fogott fel, amelyekből csak sejteni lehetett, hogy a Nobile expedíciótól származnak. Vasárnap este nyolc órakor vált csak bizonyossá, hogy a Nobile nem pusztult el teljesen, amikor egy északoroszársági rá-

dióállomás a következő üzenetet fogta fel:

„Italia S. O. S.”

Csakhamar megtudta mindenki annak a borzalmas katasztrófának minden részletét, amely az egész világot aggodalommal töltötte el. Az Itáliára ráakadott jégréteg súlyossága a jégtáblák felé nyomta a léghajót, amely nem tudott a magasba emelkedni. A teljes pusztulás fenyegető veszélyét úgy kerülte ki, hogy a gondolát levágták, amely a jégtáblákra zuhant, a súlyos terhelést megszabadult léghajó burka a magasba emelkedett.

A veszély első pillanatában igéretéhez képest, Amundsen kormányozható léghajóján Nobile segítségére sietett:

Léghajója a Ferenc József-től Irányában haladt, eltűnt és elpusztult.

Lázás kutatás kezdődött az Itália roncsai után, azonban csak akkor terelődött a mentési akció helyes irányba, amikor Nobile gyenge szikratávírója segítségével megadta a hajótörés színhelyének pontos földrajzi adatait.

ANNE ROSELLE,

a newyorki Metropolitan Opera világhírű énekesnője csütörtökön
Aradon hangversenyt ad

Az eseményekben igen szegény idejű hangversenyszerep olyan meglepetéssel szolgál, amely az első pillanatra szinte hihetetlennek tűnik. Mert-e arra gondolni Arad zeneszerető közönsége, hogy Jeritza és Németh Mária legnagyobb riválisa, a magyar származású Gyenge Anna, aki Anne Roselle név alatt eljutott oda, ahova csak igen kevesen, a new-yorki Metropolitan Opera világhírűjét és vagyont jelentő színpadára, valaha is Arad-

Csak lassan jutott köz tudomásra, hogy az expedíció életben maradt tagjai uszó jégtáblán élnek, ezer veszélyben. Az egész világ figyelme közepette mentették meg az expedíció tagjait.

Nobile elkövette azt a meggondolatlan lépést, hogy elsőnek szállt fel arra a repülőgépre,

amely a mentésükre leszállt. Közben megtalálták a Nobile-expedíció két másik tagját, akik — harmadikkal társukkal egyetemben — gyalog akarták elérni a szárazföld legközelebbi pontját. Mariani és Zappi olasz tiszteket később azzal védtették, hogy

Malgreen svéd tudóst megölték és kínzó éhínségüket úgy elégitették ki, hogy a svéd tudóst megették.

A két tiszt és maga Nobile is messze elkerülte Svédországot, amikor az expedíciót a Kraszsin jégtörő hajó megmentette és mindenki visszaindulhatott hazájába.

Az olasz kormány vizsgálatot indított az Itália szerencsétlensége ügyében, amely Nobile számára lesújtó eredménnyel járt. Megfosztották tábarnoki rangjától és kimondták, hogy a katasztrófaért Nobile a hibás, aki elvesztette hidegvérét és higgadtságát.

Ez a súlyos ítélet derékba törte Nobile karrierjét, aki gazdag ember volt. Vére azonban nem engedte nyugodni. Dolgozni ment Leningrádba, ahol a szovjet-léghajózás szellemi irányítója lett.

Cfr. bérleteket kiad

a Sándor Ferenc-féle menetjegyiroda

azonnal a Cfr. Igazgatóságától kapott jogosítványa alapján. 1475

Az erdélyiek tömege keresi fel a budapesti mintavásárt

Tudnivalók a mintavásárra utazók számára

A budapesti Nemzetközi Mintavásár iránt az elmúlt esztendőket is felülmúló, rendkívüli aranyu érdeklődés nyilvánul meg. A vásárra a magyar iparon kívül a külföld ipara is óriási felkészültséggel vonul fel, ami — a látogatóknak biztosított számtalan kedvezményen kívül — egyik legfontosabb biztosítéka annak, hogy a budapesti mintavásár valóban kimagasló és jelentős eseménye lesz a kontinens gazdasági és kereskedelmi életének. A budapesti mintavásárt — mint minden évben — ezidén is az erdélyi látogatók hatalmas tömegei keresik fel és Aradról, valamint környékéről is számosan utaznak fel a magyar fővárosba a mintavásár tartomára.

Épp a várható nagy látogatottság miatt ajánlatos lakásról előre gondoskodni. A mintavásár rendezőse ebben is segítségére siet a közönségnek. Azok, akik szállodában vagy magánlakásokban akarnak budapesti tartózkodásuk alatt szállást nyerni, leghelyesebben tesszik, ha e célból levelet írnak a budapesti idegenforgalmi hivatalnak (V. Deák Ferenc-uca 2., Tel. Aut. 81-3-49.), amely elszállásolásukról gondoskodik. Szállodai vagy penzióbeli szobát azok kapnak elsősorban, akik érkezésük előtt legalább hét nappal ajánlott levélben értesítik igénylésükről az idegenforgalmi hivatalt. Az igénylő levelének vétele után az idegenforgalmi hivatal írásban tudatja a lakás ci-

ra jöhet? Ugy-e nem. Gyenge Anna több évi távollét után, temesvári rokonait látogatja meg diadalmos koncert-turnéje során és elvállalta, hogy csütörtökön, április 27-ikén este a városi színházban egyetlen hangversenyt ad.

Anna Roselle—Gyenge Annáról dicséretes mondatokat írni, avagy a világsajtó elragadtatás hangján írt kritikáit közölni felesleges. Gyenge Anna nevét ismeri mindenki, aki muzsikussá, aki számon tartja az eseményeket, aki gramofont hallgat. Több száz lemeze, a világ minden táján közkezen forog.

Nyomatékosan felhívjuk a közönség figyelmét erre a nagy kulturális eseményre és tanácsoljuk, hogy a jegyét sürgősen biztosítsa a színházi pénztárnál, helyárak 100 lejtől 20 lejig.

mét. Abban az esetben, ha ezt az értesítést az igénylő már nem kapná meg, akkor lakása címét megérkezésekor az állomáson az idegenforgalmi hivatal megbízottja tudatja vele.

A mintavásárra utazók nagy aranyu utazási kedvezményben részesülnek. Szinte minden állam vasutigazgatóságával, valamint a hajózási vállalatokkal is sikerült megállapodást létesíteni a tarifák mérséklésére vonatkozólag, a magyar vonalakon pedig az utasok féláron utazhatnak. Az utlevél és a kiállítási igazolvány felmutatása mellett 1933. május 6-15-ig vizum nélkül lehet Magyarországra utazni. A díjmentes utólagos vizumot 50 fillér láttamozási illeték és 2 pengő kezelési költség, vagyis összesen 2.50 pengő lefizetésé ellenében május 11-15. napjain lehet megszerezni a kiállítás területén működő magyar királyi külügyminiszteriiumi utlevélkirendeltségnél. A román vasutakon a visszautazás alkalmával 50 százalékos kedvezményt élveznek a mintavásár látogatói. Az indulási állomáson az igazolványt le kell bélyegeztetni. A Budapestre való utazás alkalmával váltott menetjegyet meg kell őrizni és ennek, valamint a szabályszerűen lebélyegzett és a kiállítás pecsétjével ellátott igazolvány alapján féláru menetjeggyel lehet ugyanazon az útvonalon visszautazni. Az utazás nem szakítható meg.

Aradra szállítják a hegyaljai arzén-gyilkos asszonyokat

Ujabb letartóztatás Galsán: Sebestyén Márta galsai özvegy -- Nevelt fia jelentette fel

A világosi arzén-gyilkosságok ügyében ma újabb letartóztatás történt. Férjének arzénal való megmérgezése miatt letartóztatták Sebestyén Márta galsai asszonyt akit azal gyanúsítanak, hogy négy és fél esztendő előtt elhunyt házastársát: Sebestyén János gazdálkodót ő tette el láb alól. A váratlan letartóztatás híre ugy Galsán, mint Világoson nagy megdöbbenést keltett és — mint ahogy ez ilyenkor történni szokott, — egyesek már határozottan tudni vélik, hogy Sebestyén János halálát bűnös kezek okozták s hogy a haláleset már négy és fél esztendővel ezelőtt is nagy port vert fel a hegyaljai kis házak csendes falai között...

Az új letartóztatást konkrét feljelentés alapján eszközölte a világosi csendőrség.

Sebestyén János nevelt fia írta meg a feljelentő levelet, amelyben közölte a világosi csendőrséggel azon gyanuját, hogy nevelt apja halálát anyja keze idézte elő.

A feljelentésben azt is közli, hogy apja és anyja nem éltek jó viszonyban egymással és napirinden voltak a veszekedések házuk táján. Midőn négy és fél évvel ezelőtt Sebestyén János meghalt, az egész faluban rebesgették, hogy felesége, akivel állandó perpatvarban élt, megmérgezte a szerencsétlen gazdálkodót. Ő akkor nem adott hitelt a kőszá híreknek, suttogó pletykának, azonban most, hogy az arzénmérgezési esetek napirinden vannak, nem küzdheti le többé azon gyanuját, hogy nevelőapját anyja arzénal ölte meg.

A világosi csendőrség kiszállt Galsára, amint a levelet kézhez vették és megjelentek Sebestyén Márta asszony házában. Midőn közölték az asszonnyal, hogy gyilkosság gyanúja miatt letartóztatják, az remegni kezdett, de első szavával máris tagadta a gyilkosságot.

Elmondotta, hogy férje betegeskedett és

betegsége következtében halt meg négy és fél esztendővel ezelőtt.

Azt is tagadja, hogy rosszul éltek volna és az egész dolgot mostohafia bosszujának minősíti, akivel egyszer összeveszett. Az asszonyt tagadása dacára, átszállították a világosi csendőrségre, ahol egyelőre őrizetbe vették.

Sebestyén János holttestét szintén exhumálják, ez lesz tehát a tizenegyedik felbontandó sir Világoson és Galsán. Az exhumálásra egyelőre nem kerülhet sor az idő mostohasága miatt, azonban amint a csapadék szűnik, az aradi ügyészség bizottságot küld ki az arzénmérgezési perbe foglalt holttestek exhumálására.

Azt az öt asszonyt, akiknek bűnösségére eddig tárgyi, vagy más bizonyítékot találtak, a szombati nap folyamán szállítják be az aradi ügyészség fogházába.

A Sebestyén Márta ügyében bevezették a legszigorubb nyomozást és a gyanúsított asz-

Az aradi ügyvédi kar súlyos sérelmei

Az ügyvédek női alkalmazottai nem kapnak felvilágosítást az igazságügyi hatóságoknál — Az Ügyvédi Kamara akciója a zugirások ellen

Az aradi ügyvédi kart és alkalmazottaikat, valamint az állásnélküli ügyvédjelölteket, jogászokat, *nagyfontosságú szociális esemény foglalkoztatja. Ez a kérdés mélyen belevág a női alkalmazottak és a magasabb képzettség nélküli férfi-hivatalnokok kenyérkeresetébe.* Az aradi Ügyvédi Kamara 150 aradi tagjának most ez is jelentősebb kérdése és nem lehetetlen, hogy ez ügyben rövid idő múlva rendkívüli kamarai közgyűlést hívnak össze. Az ügy

szólyt mindaddig a világosi csendőrségen őrzik, míg terhelő bizonyítékokat nem sikerül gyűjteni ellene, vagy nem tudják vallomásra beismerésre rábírní. A világosi és hegyaljai arzénmérgezési bűnygyben még váratlan szenzációkra van kilátás.

részleteiről alábbi tudósításban számol be az Aradi Közlöny:

Az Ügyvédi Kamara közgyűlésének napján közöltük az elnökség tartalmas jelentését, amely az ügyvédi kar sérelmeinek és panaszainak felsorolásán kívül a széles keretek között folytatott zugirással és a jogilag képzett alkalmazottak súlyos helyzetével is foglalkozott. Azt javasolta a jelentés, hogy az ügyvédek lehetőleg jelölteket vagy jogászokat alkalmazzanak irodájukban. A néhány hónappal ezelőtt elhangzott vezetőségi kívánságot azonban, a rendkívül súlyos viszonyok miatt, az ügyvédek képtelenek voltak teljesíteni és továbbra is régi tisztviselőiket alkalmazták, tekintet nélkül arra, hogy van-e jogi képesítésük. Ennek fejleményeiről több aradi ismert ügyvéd az alábbi felvilágosítást adta az Aradi Közlöny-nek:

— Az Ügyvédi Kamara választmányára április 4-én azt közölte az összes aradi ügyvédekkel, hogy *tisztviselőiket ne küldjék fel a bíróságokhoz és más hatóságokhoz, hanem csak belső irodai munkára használják fel őket.* Mivel az ügyvédek képtelenek az összes hivatalokban levő teendőiket egyedül ellátni, ezért még a körlevél kibocsátása után is elküldték a hivatalokba női tisztviselőiket. Meglepetést keltett az ügyvédek között, hogy két nap óta ezeknek a női alkalmazottaknak az igazságügyi hivatalokban nem adnak felvilágosításokat, hanem azt kívánják, hogy vagy a főnök, vagy pedig ügyvédjelölt menjen az információért.

— Ezenkívül még az a sérelem is érte az Ügyvédi Kamara aradi tagjait — mondották a fenti ügyvédek — hogy április első napjaiban az elnökség kelet nélküli rendeletet adott ki, amelyben azt kívánja tőlünk, hogy az általunk készített szerződéseket mutassuk be az Ügyvédi Kamarának és az azokért kapott ügyvédi munkadíj egy százalékát fizessük be a kamara pénztárába. Ennek a rendeletnek a zugirások elleni tendenciája van, mert a kamara vezetősége arról értesült, hogy egyes ügyvédek a jogtalanul szerződéseket készítő egyének számára „szivességből”, de valójában kisebb honoráriumokért szignóval látják el a hatóságokhoz benyújtandó szerződéseket. Az aradi ügyvédek között most aláírási ívet köröznek olycélből, hogy a kamara vezetőségét felkérjük: *haladéktalanul változtassa meg fenti két rendeletét, mert különben mindkét határozatot megfelelőbbé és rendkívüli közgyűlés elé viszik az ügyeket.*

Kedvezményes vasuti jegyekkel üzérkedő társaságot lepleztek le Aradon

Hogyan szélhámoskodnak a kedvezményes fürdőjegyekkel?

— Ispravnic vasutigazgató nyilatkozata —

Rendkívül érdekes, országos ügy foglalkoztatja most az egyik aradi büntető hatóságot, amely rövid idő múlva nyilvánosan fogja letárgyalni ezt a bűnygyet. Az Aradi Közlöny munkatársa ma Aradon beszélgetést folytatott Ispravnic Gheorghe volt aradi, jelenleg temesvári vasutigazgatóval, akinél a jövő hónapban újból életbelépő kedvezményes vasuti fürdőjegyek bevezetése iránt érdeklődtünk.

— Természetesen ez évben is életbelépteti a CFR vezérigazgatósága a kedvezményes fürdőjegyeket — mondotta Ispravnic igazgató — de ebben a szezonban sokkal szigorubb ellenőrzési rendszert alkalmazunk és lehetetlenné tesszük azt, hogy egész sereg üzér az államvasut megkárosításával illetéktelen haszonhoz jusson.

— Megállapítottuk, hogy valósággal szövetkezetek alakultak a fürdőjegyekkel való üzérkedésre, nyíltan adták és vették ezeket a kedvezményes jegyeket, mert a viteldíj felét meg lehetett rajtuk kerseni. De az idén névre szóló vasuti fürdőjegyeket fog a CFR kibocsátani és a különböző vonalakon, valamint az állomástönökségeknél személyazonosság igazolvánnyal kell dokumentálni, hogy a kedvezményes vasuti jegyet tényleg az használja, aki azt megváltotta. A jegy másra át nem ruházható. A legkisebb büntetés ötezer lej.

— Egyébként — folytatta a vasutigazgató — Aradmegyében is felfedeztünk

egy olyan társaságot, amely teljesen illetéktelenül egész csomó kedvezményes fürdőjegyet szedett össze. Ennek a szövetkezetnek vezetője P. Béla, akinek üzemleire még a nyáron jöttünk rá. A vonatkisérő személyzet jelentette, hogy valami rejtelmes férfi összeszedi a fürdőjegyeket, jegyellenőr gyanánt mutatkozik be és a gyanutlan utasok minden további nélkül átadták neki kedvezményes jegyeiket. A nyár folyamán P. Béla Aradon meglátogatta egyik üzlettársát, akinél otthelytette bőröndjét. A hatóság erről tudomást szerzett, azonnal felbontotta az utazótáskát és a nyomozó közeg a táskában négyszáz darab vasuti fürdőjegyet talált. A táskában volt az álkulcs is, amelyet az állellénőr a vonatokon használt a fiúké felnyitásához. Mivel az illetőt nehéz volt előkeríteni, a vizsgálatot csak most fejezték be és az illető el fogja nyerni büntetését.

Ezután azt kérdeztük Ispravnic igazgatótól, van-e kilátás arra, hogy Arad, éppugy mint Brassó, bekerül a klimatikus fürdővárosok közé és akkor a fürdőidény alatt az Aradra utazók is ötven százalékos kedvezményben részesülhetnek.

— Azt hiszem, erre nem fog sor kerülni — felelte az igazgató — mert csak kimondottan klimatikus gyógyhelyeket vesznek fel a kedvezményezett városok sorába. Lippafüred, illetve annak fővonalai állomása: Radna, ezután is bentmarad a kedvezményes helyek között.

B. L.

Az új lakástörvény

Irta: Dr. NAGY LÁSZLÓ ügyvéd.

Kétségtelen, hogy ma már a lakásviszonyok terén is érvényesül a kereslet és kínálat egyetemes törvénye, amely meglehetősen korlátozó volt a háború alatt és még utána is hosszú ideig. Ma sem mondható ugyan, hogy a korlátozó intézkedések a bérbeadó és lakó közötti jogviszonyban teljesen megszűntek volna, de annyi bizonyos, hogy évről-évre kisebb lesz a törvényhozó beavatkozása. Az építkezések nagymérvű csökkenése folytán beálló lakáshiány és a béreknek ezzel együttjáró jelentős emelkedése voltak hosszú ideig az okok, melyekre a törvényhozó a bérbeadók és bérlők jogviszonyának kényszerű szabályozásánál joggal hivatkozott. Ezek az okok megszűntek: mindenféle örvendés módon indult meg az építkezés, annál is inkább, mert sokan jó tőkebefektetésnek tartják házat építeni. Lakáshiányról ma már nem lehet beszélni, s az új építkezések folytán csökkennek a bérek. Sok a kiadó lakás és üzlethelyiség, a háztulajdonos szívesen egyezik meg bérlőjével, s a házigazdák helyzete sem mondható olyan rózsásnak, mint egyidőben. Ma már alig van szükség kényszerítő intézkedésekre a háztulajdonos és bérlők közötti jogviszony szabályozásánál, s lassankint az utolsó akadályai is eltűnnek annak, hogy ez a kérdés is szabadon igazodjék a kereslet és kínálat törvényei szerint.

Ezt a felfogást tükrözi vissza a hivatalos lap április 14-i számában megjelent új lakbértörvény, amely talán utolsó átmenetként a bérletek szabad forgalma felé szabályozza háztulajdonos és bérlő viszonyát.

A törvény némi változtatásokkal fenntartja ugyan hatályában a múlt évi lakbértörvényt, de szűkebbre szorítja a „védett lakások” körét, azáltal, hogy a nagyobbjövédelmű bérlők lakását felszabadítja.

A törvény az eddig is már törvényes meghosszabbítást élvező szerződések közül csak az alábbiakat hosszabbítja meg egy újabb évre, tehát 1934. május 1-ig:

1. A köztisztviselők és nyugdíjasok lakásaira vonatkozó bérleti szerződéseket, ha a bérlő évi jövedelme nem haladja meg a 150.000 lejt. (A múlt évi lakástörvényben 240.000 lej volt ez az értékhatár!)

2. Nem köztisztviselő és nem nyugdíjas bérlők szerződésai közül azokat, kiknek évi jövedelme nem haladja meg a 60.000 lejt. (Tavaly 80.000 lej volt a határ!)

3. Azon szerződéseket, melyeknek tárgya az állam, megye vagy község, vagy ezek költségvetésében felvett intézmények vagy társulatok, valamint bármely természetű államosított iskolai otthonok és internátusok által bármily célra elfoglalt helyiség.

A törvényes meghosszabbítás kedvezményéről történt minden előzetes lemondás érvénytelen, viszont az a bérlő, aki nem akar a törvény által engedélyezett meghosszabbítás kedvezményében részesülni, köteles ezt a törvény kihirdetésétől számított 8 nap alatt háztulajdonosával, portaral vagy közjegyző útján közölni, ellenkező esetben a meghosszabbítás reá nézve is kötelezővé válik.

A törvény tehát a múlt évvel szemben szűkebbre szorítja a „védett lakók” körét, azonban kárpótlásul azon bérlőknek, akik eddig a meghosszabbítás kedvezményeit élvezték, de az új törvény feltételeinek nem felelnek meg, hat hónapi „türelmi időt” engedélyez: ezek tehát 1933. november 1-ig lakásaikban bennmaradhatnak.

A védett lakók ugyanannyi bért fizetnek, mint a múlt évben. A közhivatalnok és nyugdíjas védett lakók által fizetendő bérhez az állam ugyanolyan összeggel járul hozzá, mint amely az 1931-32. évre terhére megállapított. Ezt a kincstár 1934. április 1-június 30. között köteles kifizetni. Amint a múlt évben, úgy idén is, minden háztulajdonos, kinek védett köztisztviselő vagy nyugdíjas bérlője van, köteles a már ismert formában bejelenteni a pénzügyigazgatóság útján a pénzügyminisztériumnak azon összeget, mely 1931-32. évre a kincstár terhére megállapított, a vonatkozó bírósági határozat számának s kelteinek pontos megjelölésével. Ezt a bejelentést a törvény megjelenésétől számított 40 nap alatt kell jogvesztés terhe mellett megtenni.

Fontos intézkedése a törvénynek, hogy továbbá egy évre meghosszabbítja azon helyiségek bérletére vonatkozó szerződéseket is, melyekben kereskedést, kisipart vagy kézműipart üznek, ha a bérlő 1932. május 1-ét legalább öt évvel megelőzőleg már ugyanabban a helyiségben gyakorolta foglalkozását.

A fenti meghosszabbítás alá eső üzlethelyiségekre, továbbá a szabad forgalom tárgyát képező összes városi lakásokra és üzlethelyiségekre vonatkozólag a törvény fenntartja a béreknek tavaly is érvényben volt maximálisát, tehát az

1929. november 1-én fizetett béreknek 25, illetve 30 százalékkal való leszállítását, a bérbeadott helyiségek száma alapján, a múlt évi lakástörvény rendelkezései szerint. A maximálás nem vonatkozik az 1933. május 1-én hatályba lépő, vagy a törvény megjelenése után kötendő szerződésekre.

— Ujságírók a Munkakamarában. Bucurestiből jelentik: Ioan itescu D. R. munkügyi miniszter azt a kijelentést tette, hogy a Munkakamarában szükségesnek látja a hivatásos ujságírók képviselőletét is. Éppen azért legközelebbi rendeletét ad ki, amelynek értelmében az egyes munkakamarák területén pótlásokat kell készíteni, amelyekre felveszik az összes ujságírót, akik az ujságírók nyugdíjintézetének tagjai. Ezek közül maguk az ujságírók jelölik ki azokat, akiket a Munkakamarába akarnak beküldeni. Ezzel a munkakamarai tagok száma nem növekszik, mert az ujságírótagok a magántisztviselők és a kereskedelmi alkalmazottak kvótájának terhére kerülnek a Munkakamarába és pedig az illető kamara területén működő ujságírók számarányában.

— A buzaszentelés hagyományos, szép ünnepét tartják meg az aradi római katolikus hívek a jövő hét keddjén, 25-én. Április 25-re esik Márk napja, amit minden esztendőben a vetés ünnepének szentelnek. Talán soha sem volt még annyira szükség arra, hogy alázatos szívvel, buzgón imádkozzunk Kenyérért az eget Urához, hiszen százak, ezrek legnőbb vágya ma, hogy végre egyszer nekik is jusson kenyér... Márk napján minden esztendőben már lábón áll a vetés és a zöldelő buzakalászok tábláin a termés reménységét ringatja a tavaszi szél. Arad katolikusága, valamint a falvak ünneplő ruhába öltözött népe Márk napján forró íohászt küld az Egek Urához, hogy június végére bőséges, szép termést adjon, hogy legyen meg a mindennapi kenyérünk!... Aradon a Minorita-templomban lefolyó 7 órai mise után — szép idő esetén — a hívek ünnepi körmenetben keresik fel a Szent János szobrot, ahol a régi hagyományokhoz híven lezajlik a buzaszentelés szertartása. Ha az idő nem kedvez, úgy a templomban tartják meg a buzaszentelést.

— Az aradi Munkakamara helyisége. A munkakamarai választásokat illetőleg, legutóbbi számunkban számoltunk be róla, hogy a munkügyi minisztérium kiírta a választások napját. Ezt követőleg megjelent a királyi dekrétum a munkakamarák megalakulásáról is, amely a választás napját követőleg, május hó elsején fog az egész ország területén lezajlani. Aradon a városvezetőségnek egyelőre az okoz gondot, hol helyezze el az új, most már végleges keretek között megalkotandó szociális intézményt. Valószínűleg az aradi állami tanítóképző intézetben helyezik el a munkakamarai helyiségeket, mivel ezt az intézményt a minisztérium, — mint ismeretes, — felosztatta.

Anacot-pasztilla megvédi fertőzőesés bántalmaktól.

Városi Színház

Csütörtök, április 27-én este

ANNE ROSELLE

(GYENGE ANNA)

a newyorki Metropolitan Opera tüneményes hangú énekesnőjének

egyetlen hangversenye.

A helyárak hihetetlenül olcsók: 20—100 lejig. A színházi pénztár vasárnapról nyitva.

— Az egyszeri királyfi és a gyermekek. Szép Ernő egyszeri királyfia menekül a halál elől és olyan országot keres, ahol a halálnak hatalma nincsen. Első útja a játszódó gyermekek közé vezet. A gyermekek azonban csak akkor fogadják be a királyfit, amikor óriás-gyermekek adja ki magát. A legboldogabb játék közepette jelenik meg a halál és a királyfi újra menekülni kénytelen. A magyar ifjúság jövő heti előadásán egész gyermekesereg vesz részt, akik olyan élethűen és természetesen játszanak, mint a legnagyobb színészek. A bemutatkozó előadásra máris csak korlátolt számú jegy kapható a Liszt Ferenc zenekari egyesület Strada Romanului 8. szám alatti helyiségében.

Csak olyan pudert használjon asszonyom, melyet az arcőre elvél

Egy rossz minőségű puder árt az arcőrnök, mert megtámadja az arc-szöveteket és ráncokat okoz. Tehát legyen elővigyázatos pudere kiválasztásában.

A D'ARGY puder felülmúlhatatlan minőségű, kellemesen van illatosítva Cher Amour-, Taifun- és Toutes les Fleurs-el. Ennek a pudernak csodás hatása van.

Poudre D'ARGY

— Dráma a Dnyeszteren. Hováiból jelentik: Véres esemény játszódott le az elmúlt éjszaka a Dnyeszter partján, Hotin közelében. Két román granicsár az éjfél órákban agyonlőtte Plantica Miklós volt csendőrségi főzsermestert, Tenderei község jegyzőjét. A kihallgatások során a két román határőr azt vallotta, hogy az éjszaka sötétjében észrevették, amint a Dnyeszter tulsó partjáról fényjeleket adnak le, ugyanakkor pedig felfedezték Plantica Miklóst, aki egy közeledő bárkába akart beszállni, hogy átszökjön szovjetterületre. Az áldozat zsebeinek átkutatása eredménytelen maradt és a lakásán tartott házkutatás alkalmával sem találtak kompromittáló adatokat az agyonlőtt jegyző ellen. Az ügyben különben erélyesen folytatják a vizsgálatot.

— Piaci tolvajok garázdálkodása. Droaca Pál Neagra (temes-torontálmegyei) községből való garázdálkodó ma bejött Aradra a hétivásáira. Árura való alkudozás közben pénzt akart kivenni a zsebéből és észrevette, hogy tárcájában elhelyezett 8500 leje eltűnt. Nyomban jelentette a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást az ügyben.

URANIA

A LEGMODERNEBB GEPEKSEL FELSZERELT ÉS ARAD LEGOLCSÓBB HANGOS MOZGOSZÍNHÁZA.

MA, SZOMBATON 5, 7/8 és 9/10 órakor

ANNY

ONDRA

OPERETT

HERMAN

THIMIG

OPERETT

DELUTAN 8 ORAKOR 8.— LEJES HELYARAK
A HAZASSAG VÁSARA
WALTER RILLA — EWELYN HOLT.

Jön: EGY NAP A PARADICSOMBAN

Április 28., 29., 30.
péntek, szombat, vasárnap

a Városi Színházban

AZ EGYSZERI KIRÁLYFI

Szép Ernő mesejátéka, zenével, énekekkel, táncokkal.

Dollárpánik-árfolyam Aradon valutaforgalom nélkül

Erdekes intimitások az amerikai valuta kurzus-hullámszásáról

Az Aradi Közlöny pénteki számának közgazdasági rovatában beszámoltunk arról, hogy az amerikai új rendszabályok miatt a dollár árfolyama Romániában is esett és a Nemzeti Bank kormányzósága 140 lejes vételi kurzust állapított meg úgy az aradi, mint a többi fiókjai számára. Mivel ezen az árfolyamon nem volt kínálat, semmiféle üzlet nem alakult ki az amerikai valutában. Ugyanez volt a helyzet a magán valutaforgalomban is.

A Banca Nationala aradi fiókja pénteken délután úgy informált bennünket, hogy a főintézet újabb intézkedésig a dollár vételére és eladására nem adott felhatalmazást és egyelőre hivatalos kurzust sem közöl a fiókokkal, tehát a jegybanknál ma szintén nem volt forgalom.

Ugyancsak megbízható, de más forrásból viszont arról értesültünk, hogy pénteken délelőtt a jegybank fiókja 135 lejért kisebb dollártételeket vett, de nagyobb kínálat esetén, a központ utasítása értelmében, Bucurestiből kellene felhatalmazást kérni a vételhez. A 135 lejes alapon vett dollárt — informátorunk szerint — 168 lejért adnák el, ha volna kereslet, tehát a vételi és eladási ár közötti különbséget 33 lej.

Egy kiváló aradi szakember egyébként az alábbi, rendkívül érdekes adatokat közölte az Aradi Közlöny-nyel:

— A dollár jövőjéről és a körülötte napok óta történő eseményekről nem könnyű dolog véleményt alkotni, mert ez nem egészen egyszerű probléma. Az amerikai valutáról szóló lapjelentések között nagy differenciák vannak és azoknak Aradról való ellenőrzése lehetetlenség. Azonban az kétségtelenül megállapítható, hogy az aradi pánik nem indokolt és az itteni dollárárfolyamok, minden reális alap nélkül, csupán a pánik hatása alatt alakultak ki. Hivatalos árfolyamokról is hallottunk, amelyek nagyon leértékelik a dollárt, pedig a zürichi jegyzés paritása alapján nálunk 152 és fél lej volna a reális árfolyam. Zürichben pénteken délelőtt 4.70 svájci frank volt a kurzus, a csütörtöki 4.65-ös kurzussal szemben,

tehát a dollár csütörtök óta emelkedő ten-

KÖNYVEK

Sziklay Ferenc: „A jött-ment”. A békeidők egyik szép, küzdelmes korszakáról szól ez a megleghangú, kedves regény. A mai eirontott és sokszor hanyag írásmód közepette üdítő oázis ez a könyv a magyar nyelv kedvelői számára. 250 oldal, szép kiállításban. Ára 87 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs. Lepagenál: Kolozsvár. Kérje a Pantheon-szenzációk jegyzékét.

Egy nagy királynő szerelmi harca. Erzsébet és Essex. A regényes életírások, korrajzoknak Strachey a mestere. Az események nyomán belátnak a történelem kulisszatitkaiba, s tanui leszünk, miként győzi le Erzsébetben a kései kártyakönyv szenvedélyt az államérdék, a politika. Szép kiállításban, jó papíron 264 oldal. Ára tízve 87, kötve 135 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs. Lepagenál: Kolozsvár. Kérje a Pantheon-szenzációk jegyzékét.

Márai Sándor: „A szegények iskolája”. A szegénység Márai értelmezésében nem az anyagi javak hiánya, hanem gyógyíthatatlan betegség, lelkiállapot, melynek a körülírható inség noha lényegbeli, de ugyszólván csak külső tünete. Márai belülről írja le a szegénység állapotát. Röntgen-fényképet ad a szegényekről, a lelki működésnek az elsatnyulását írja le. A könyvhöz, mely nemcsak szellemében, de külső formájában is emelkedett a XVIII. század francia moralistáira, Székely-Kovács Olga rajzolt stílszerű könyvdiagramokat Pantheon-kiadás, szép kiállításban. 260 oldal. Ára tízve 117, kötve 165 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs. Lepagenál. Kérje a Pantheon-szenzációk jegyzékét.

denciát mutat. Budapesten a dollárt 6.90 pengővel jegyezték ma, ami lejre átszámítva 160 lejes kurzusnak felel meg. Tehát, amint látható, az aradi pánikban ug-ráló dollárárfolyamnak nincs reális alapja.

— Eppen ezért az egyik óráról a másikra változó kurzus senkit se tévesszen meg. Mindenképpen helyesen teszi, ha nyugodtan bevárja az izgalmak lecsillapulását, amelyek amiatt keletkeztek, hogy az amerikai intézkedések következtében a dollár a világpiacon némi árfolyamcsökkenést szenvedett. Ez a hullámszás remélhetőleg éppúgy elsimul, mint ahogyan a februári izgalmak is eltűntek.

Más felvilágosítás szerint az amerikai fel-elős tényezőknél az az intézkedése, hogy a dollár 5.14-es árfolyamának fenntartásához szükséges intervenciók vásárlásoktól tartózkodnak, hasonlatos ahhoz a gyakorlathoz, a melyet rövid idővel ezelőtt Londonban folytattak, amikor tudvalevően a font átmenetileg szintén esett.

Leváltották hivatalában a csernovitzi rendőrkezeszt

Antiszomita „csendélet” az ökirályságban

Csernovitzból jelentik: A csernovitzi tüntetésekkel kapcsolatban, ma váratlan és feltűnést keltő fordulat állott be. A belügyminiszter ugyanis táviratilag visszahívta Aruzeanu csernovitzi rendőrkezeszt és a központi szigurancára osztotta be szolgálattételre. A csernovitzi rendőrkezesztúra élére Costescu szigurancza vezérfelügyelőt nevezték ki.

Bivolari községben, amely Iasi mellett van, egy zsidó és egy keresztény halász között régóta ádáz ellenségeskedés folyik. Tegnap a keresztény halász több Bessarabiából jött diákkal megverette a zsidó halászt, tönkretette eszközeit, majd a faluban bevverte a zsidók ablakait és kirakatait. A tüntetés után a besszarabiai diákok hazaszöktek. Petrovanu prefektus személyesen ment a helyszínre.

It' említjük meg, hogy csernovitzi jelentések szerint, ott teljesen helyreállott a rend. A vizsgálat még mindig folyik, a legszigorúbb mértékben és a tüntetés bünösei a hadbírószék elé kerülnek. A belügyminisztérium a tüntetésben részt vett egyesületek és szervezetek azonnali feloszlását rendelte el.

SPORT KÖZLÖNY

Ujra éléd az atletika, ha mások is akarják

Komoly tervek az atletikai liga előtt — Kogyolati staféta a megvalósítás előtt

Eddigi tapasztalataink igazolják, hogy atletikánk fejlődése nem tud olyan arányokat ölteni, mint amilyen mértékben annak fejlődnie kellene. Okát egyrészt abban találjuk, hogy az ifjuság nagy többsége a futballsport iránt nagyobb érdeklődést tanusít, másrészt illetékes szerveink e nemes sport ággal szemben évről-évre bizonyos tekintetben rezerváltan viselkednek.

A kerületek, nemkülönben a központ évi programjából következetesen mindig kimarad az atletika fejlesztésére vonatkozó javaslat, nem csoda ha a magára hagyott atletikai ligák semmit, vagy csak éppen hogy valamit tudnak tenni az atletika érdekében.

Valamikor régen az atletika dédelgetett sportág volt s az egyesületek közötti rivalizálás olyan tehetségeket termelt ki, akik Arad sportját méltóan képviselték idegenben.

Egy-két kerületben — leginkább Bucuresti és Brassóban — az atletizálás a mult hagyományait fejlődött azzá, aminek ma látjuk, gyenge reményt nyújt: arra, hogy az ország atletikáját reprezentálni tudja és hogy a művelt és e sportágban vezetőhelyen álló országokkal komolyan felvegye a versenyt.

Atletikánk fejlesztése nem merülhet ki gyenge nivóju versenyek rendezésében, sem abban, hogy egy-két kiváló képességű atléta hirmundónak nemzetközi versenyekre benevezzik. Az atletika fejlődése tréning lehetőségektől függ, továbbá attól, hogy a szakoktatók az iskola falain belül rátereliek az ifjuság figyelmét az atletikára és vejük intenzívebben foglalkozzanak.

Az utóbbi időben nagyon helyes eszmét vetett fel az országos testnevelési tanács, amikor felszólította az atletikai ligákat, hogy nagyobb súlyt he-

lyezzenek az iskolaközi atletikai versenyek népszerűsítése érdekében. Bármennyire is örvendetes tényként kell ezt regisztrálnunk, mégis azt látjuk, hogy az elgondolás realizálása milyen sok akadályokba ütközik. A ligák örömmel tennének meg mindent, hiszen azok tagjait áthatja az a tudat, hogy a könnyű atletizálás milyen hatással van a sportoló ifjuságra, de amikor a futballsport liktető ereje a salakpályák megszűnésére tört, amikor a tudimenzionált program miatt egyetlen szabad vasárnaphoz sem tud jutni, amikor maguk az egyesületek sem akarnak, vagy nem tudnak áldozatot hozni, akkor megszűnik minden idealizmus és nem lehet arról komolyan beszélni, hogy időszerű az atletikai sport feltámasztása.

A siránkozással azonban nem jutunk előre, szembe kell nézni az akadályokkal s energikusabb tempót diktálva összefogásra van szükség. A tervbe vett iskolaközi összecsapás mintegy demonstráció legyen az atletika létjogosultsága mellett és a közönség érdeklődését fokozva, komoly előkészületeket kell tenni a verseny példás lebonyolítására.

Állandósítani kell a városon keresztüli stafétafutást, amely legutóbb általános tetszéssel találkozott. Még inkább felkeltend az érdeklődést a kogyolati staféta rendszeresítése, amelynek időpontja halottak napja lenne. De a városközi atletikai viadatok életre hívása mind-mind egy lépéssel vinnék előbbre az atletika ügyét.

A tervek egész komplexuma fakszik a „Maros” atletikai liga előtt, ha az aradi disztrikt csak egy kis mértékben nyújt segédkezet a liga vezetőségének, semmi sem állja útját annak, hogy felne támadjon a sportok egyik legszebb ága: az atletika.

O A magyar—olasz válogatott tennismérkőzések eredményei. Budapestről jelentik: A magyar—olasz válogatott tennismérkőzésen a férfi egyest Bánó 2:6, 7:5, 6:2, 6:2 arányban nyerte meg Stertorioval szemben. A férripáros mérkőzés során a Debrovics—Kiss pár a Mangold—Quintaralle-pár ellen küzdött, de az eső miatt 2:6, 6:3, 1:1 állás mellett, a mérkőzést meg kellett szakítani.

O Nem engedélyezik a III. ker. FC vasárnapi vendéjátékát, közli a budapesti Nemzeti Sport.

O UJPEST—III. KER. FC. 2:1 (1:1). Budapestről jelentik: Budapestben ma került lejátszásra az Ujpest és a III. ker. FC. közötti bajnoki mérkőzés, amely az Ujpest 2:1-es győzelmével végződött. Féldő 1:1 volt. A mérkőzés első gólját a III. ker. FC Kármán révén érte el, az első féldő 41-ik percében. Avar a 45-ik percben egyenlít, majd a második féldőben ugyancsak ő rugta a győztes gólt. Érdekes, hogy a III. ker. FC két órával a mérkőzés előtt érkezett meg turájáról, ennek ellenére is kis hijján a győzelmet is megkaparintotta.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az új konverziós törvény főbb rendelkezései

A városi ingatlanulajdonosok konverziója

Irta: Parecz György dr.

III.

A negyedik csoportba (jelöljük „D”-vel) azok a városi ingatlanulajdonosok tartoznak, akiknek az ingatlanokból Bucarestben 100.000 lejnél, a törvényhatósági joggal felruházott városokban (igy Aradon is) 80.000 lejnél, a többi városokban 40.000 lejnél nagyobb megadózható jövedelmük nincsen, amennyiben az épületet 1919. január 1. után és legkésőbb 1931. december 18-ig építették vagy szerezték meg és az épület egész idő alatt lakásul szolgált annak, aki megszerezte vagy építette. Az ebbe a csoportba tartozó adósok lakásul szolgáló ingatlanaira s a lakás butoraira nem vezethető végrehajtás azon adósságaikért, amelyek az ingatlan vételéből, felépítéséből és radikális javításából származnak. Ezek az adósok adósságaikat 5 éven belül kötelesek törleszteni fél-évi, egyenlő részletekben f. évi november hó 1-től kezdve, minden év november és május 1-én, a Banca Nationala kamatlábalával egyenlő kamattal. Több társtulajdonos esetén a törvény kedvezményeiben az részesül, aki a házban lakik s annak terheit viseli.

Az ötödik, „E”-csoportba tartoznak azok a földbirtokos adósok, akik az előző csoportok számára előírt feltételeknek nem felelnek meg, ha adósságaik meghaladják az adólajstromokban megállapított egyévi bruttó jövedelmüket. Ugyanebbe a csoportba sorozhatók 1931. de-

cember 18. előtti adósságaikra nézve azok a városi ingatlanulajdonosok is, akik a „D”-csoport számára előírt feltételeknek nem felelnek meg, ha adósságaik meghaladják az adólajstromokban megállapított egyévi bruttó jövedelmüket. Az „E”-csoportba tartozó adósok 6 havi moratóriumot élveznek, melvnek letelével a mezőgazda-adósok 5, a városi adósok 3 egyenlő, minden év december 1-én esedékes évi részletekben fizethetik vissza adósságaikat a Banca Nationala kamatlábalával 2 százalékkal meghaladó kamattal.

A vagyonátengedés

Mind az öt előbbi kategóriába tartozó adósoknak joguk van az u. n. abandon-hoz, ami abból áll, hogy az adós vagyonának, amellyel a törvénynek a képviselőház elé való betérjesztésekor rendelkezett, egyötödét tehermentesen megtartja, amely egyötödész azonban nem haladhatja meg természetben a 200 hektárt, négyötödét pedig a hitelezők rendelkezésére bocsátja. Ez a négyötödész — vagy ha az adós vagyona meg nem osztható, úgy az egész vagyon — nyilvános árverésen fog eladni. A falusi birtokokra az államnak elővételi joga van s amennyiben az állam ezzel a jogával él, a vételárat 10 éven belül törlesztendő, 5 százalékos járadékkal fogja kiegyenlíteni.

= Az aradi nyugdíjasok és állami alkalmazottak illetményeinek folyósítása. Az aradi állami nyugdíjpénztárhoz a mai napig nem érkezett meg az áprilisi nyugdíjak kiutalása. A pénzügyigazgatóság már régebben felterjesztette a tisztviselői és alkalmazotti fizetésekről szóló listát. A pénzügyminisztérium annak közlését is kérte, hogy márciusban mennyi összeget fizettek ki ezen a címen. Ugy a nyugdíjasok, mint az állami alkalmazottak illetményeire valószínűleg e hó 24-ikén, vagy 25-ikén fog megérkezni a meghitelezés és így bizonyára a jövő hét elején megkezdődik a nyugdíjak folyósítása is. A hátralékokról, sajnos, ezideig semmi pozitív értesítés nem érkezett.

= Meghívó a Kereskedelmi Testület közgyűlésére. Vasárnap délelőtti fél tizenkét órakor tartja meg az Aradi Kereskedelmi Testület évi rendes közgyűlését egyesületi nagyteremben: Bulev Regina Maria 13. szám alatt. A gyűlés tárgyainak mindkivüli fontosságára való tekintettel az összes tagok megjelenését nyomatékosan kérem. Tárgysoron a már közzétett részletes program szerint beszámoló az elmúlt évről, s a jövő közosségi munka megbeszélése és előkészítése. Indítványok előzetesen írásban bejelentendők a titkári hivatalban. Domán Sándor, elnök.

= Katasztrófálisan esik az árpa és a kukorica ára. A galaci kikötőbe riasztó hírek érkeztek a világpiacok különböző központjaiból az árpa és a kukorica árának katasztrófális zuhanásáról, ami a romániai gabonakereskedelmet súlyosan érinti. Nálunk ugyanis árpából és kukoricából jelentékeny felesleg van, amelyeket az áresés miatt csaknem lehetetlenség a külföldön eladni. Északafrikában és egyéb forró égvívi vidékeken rekordtermés volt árpában, s ezért Afrika az idén is nagy versenytársként jelentkezik a világpiacokon. Romániában — sajnos — még mindig olyan magas a kiviteli taksa, mintha egy vagon árpa most is hatvanezer lej volna. (pedig ma már csak 17 ezer lej), s ez is megnehezíti a kivitel. Kukoricáért még néhány héttel ezelőtt mázsánként 35—36 francia frankot adtak, de most 30 frankra esett, ami lebben kifejezve vagononként 4—500 lej veszteséget jelent. Az Argus közlése szerint egy vagon tengeri most 14 ezer lej. Angliában és Dániában alacsony árak mellett olyan nagy a kínálat, hogy Romániából oda csak ráfizetéssel lehetne exportálni.

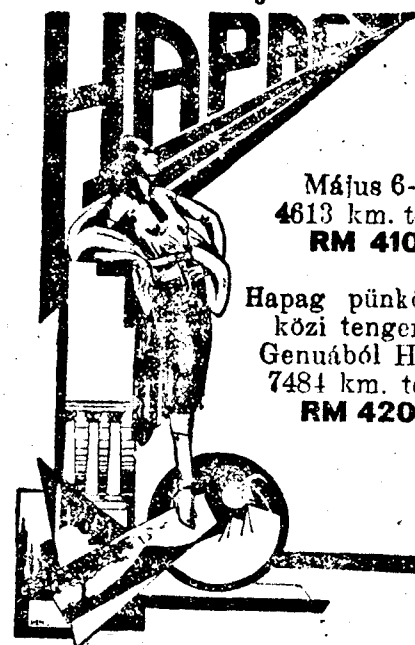
= Az aradi ügyvédek és az aradmegyei malomtulajdonosok adójának kivétele. Az aradi-pénzügyigazgatóság első emeletén működő első és második számú speciális adókvető bizottság pénteken is folytatta működését. Az első bizottságban Neagota Gyula szolgálati főnök ez alkalommal is az aradmegyei malomtulajdonosok adóügyével foglalkozott. Számosan voltak olyanok, akiknek malma a rossz gazdasági viszonyok miatt régen szünetel és ezeknél a bizottság méltányosabb magatartást tanúsított. Általában a múlt évi adóalapot állapították meg, de néhány esetben adóleszállítás is történt. — A második számú bizottságban most is Doctor Vazul osztályfőnök az előadó. Pénteken már egyes nagyobb ügyvédi irodák tulajdonosai is sorra kerültek és élénk vita fejlődött ki a kincstár képviselője, valamint az adózók között. Az egyik általánosan ismert ügyvéd adóját tizezer lejjel emelték fel, pedig az illető jövedelme az előző évihez képest határozottan csökkent. Az illető elmondta, hogy a konverziós törvény miatt az ügyvédi irodák forgalma átlag felére csökkent és a pénzügyminiszter két százalékkal leszállította a szabadfoglalkozású intellektuális adóját, tehát nem méltányos az adóalap emelése. A bizottság még néhány napig az ügyvédek adójával foglalkozik.

= Placi árak. Tojás 80—90 bani, kövér liba 200—240 lej, sovány liba 100—120, kövér kacska 120—160, sovány kacska 60—80, csirke 25—60, tehénturó 8—10, vaj 60—70, tej 4—5, tejjől 20—25, bab 4—5, hagyma 2—3, savanyu káposzta 5—6, paprika 3—4 lej. Termény-piac: Buza 100 kg. 500—540, zab 210—230, árpa 210 és kukorica 140—150. Élőállat-vásár: Marha kilogrammonként 7—8, borju 9—11, sertés 14—17. Takarmány: Széna 100 kg. 90—100, szalma 120—130.

= Nyilvános versenytárgyalás folyt le pénteken délelőtti a város gazdasági hivatalában. Az árlejtés tárgya az egykori Béla-éri Koruis-féle fatelep bérléte volt, amelyre két reflektáns is akadt. Az egyik ajánlattevő, Abel Gyula 30.500 lejt, a másik, Steinfeld és Herschkovits-cég 30.000 lejt ajánlott. Valószínű, hogy Abel kapja meg a bérléte.

Földközi tengeri utazások.

Még két csodás földközi tengeri utazás 1933. tavaszán. — Hapag-Földközi tengeri utazás Görögországba, Északafrikába és Olaszország körül.

Május 6—21-ig
4613 km. tengeri ut
RM 410.—161

Hapag pünkösdi Földközi tengeri utazás
Genuából Hamburgba
7484 km. tengeri ut
RM 420.—161

Az „Oceana” kiránduló hajó biztosítja a teljes felgyógyulást a tengeri utazás alatt. Jelentkezni lehet és felvilágosítást ad a

Hamburg Amerika Linie
aradi fiókjánál

Künstler utazási irodában,
Arad, Bul. Reg. Maria 24. sz. alatt.

FORUM

Munkát a belföldi gyáraknak!

Kaptuk a következő levelet:

Tisztelt szerkesztőség! Teljesen igaz van az Aradi Közlöny vezércikkirójának, amidőn megállapítja, hogy a rideg adóügyek elintézéséhez is sziv kell.

De sziv kellene ahhoz is, hogy a belföldi, erdélyi, bánáti gyárakat foglalkoztassuk, mert ha maga az állam a csehországi Pilsen városa melletti Skoda-műveknek adja az 5—6 milliárdos megrendeléseket, akkor Vajdahunyad, Kalán, Resica, Arad modern gyárai, vasöntődei nem képesek a sokezer munkásnak kenyeret adni.

A Resica-környéki üzemek, gyárak a világháborúban ágyúcsöveket, gépfegyvereket, gránátokat gyártottak. Resica gyárai mozdonyokat, vasúti sineket, nagy traverzeket készítenek. Öntenek Resicán vagonkerekeket, készítenek hidalkatrészeket. Resica készítette az ujaradi Maros-hid vasszerkezetét, a temesvári vasúti hidat, a Cernavoda-i Duna-hid vastraverzeit. Resica szállította a Száva-folyón épített vashid szerkezetét is.

Most új Duna-hid épül Turnu-Severin mellett 1 milliárd költséggel. Ha ezt az 1 milliárdos rendelést Resica kapná meg, akkor sokezer belföldi munkás, iparos és kereskedő jutna kenyérhez, képes lenne megélni és adót fizetni.

Közép-Európa elszegényedésének, leromlásának az is egyik főoka, hogy sok milliárd értékű gépet, autót, autobuszt, rádiót stb. vásárol Amerikától.

Országos létérdek, hogy az aradi Astragyár, Resica, Anina, Kalán, Vajdahunyad, Brassó, Prahova-völgyének üzemei, vas- és posztógyárjai, textilgyárjai prosperáljanak, munkát és kenyeret adhassanak a dolgozni akarók százezreinek.

Országos érdek tehát, hogy a Turnu-Severin mellett 1 milliárd költséggel felépülő vasúti hid a világhírű resicai vasgyárban vagy az aradi Astra-gyárban készüljön. Az új, óriási vasúti hid belföldi lakosok adóiból fog föl-épülni.

Kérjük a belföldi vasgyárak hathatós támogatását, mert évről-évre terjed a leszegényedés és a leépítéssel járó teljes leromlás.

Teljes tisztelettel: Régi aradi polgár.

MICHELIN autógummit ingyen acélkerékkel versenyképes áron szállít **A. Kálmán R. T. Arad.**

Aradi férfizarándoklat Mária-radnára

Április 30-án indulnak Aradról a zarándokok

Aradmegye népszerű bucsuhelyére, Mária-radnára, április 30-ikán megindul az idei első férfizarándoklat Temesvárról. A zarándoklatot dr. Pacha Ágoston megyéspüspök vezeti és részt vesznek abban az aradi férfizarándokok is, akik Mária-radnán csatlakoznak a temesvári bucsusokhoz. Aradról a zarándokcsoport harmincadikán reggel az öt órai hegyaljai villamossal indul. Csupán abban az esetben ha a zarándokok száma elegendő lesz egy különvonat megrendeléséhez, úgy reggel 6 órakor indulnak a hegyaljai motorállomásról. A temesvári zarándokok szintén reggel 5 órakor indulnak, azonban az eddigi tapasztalatok után, autóbuszokon keresik fel a kegyhelyet.

A temesvári püspökség az alábbiakban állította össze a máriaradnai zarándoklat sorrendjét, amelyet elküldött az aradi plébániára. A sorrend szerint, az aradi zarándokok Mária-radnán, a tűzoltótoronynál csatlakoznak a temesváriakhoz, majd együtt vonulnak fel processziószerűen a kegytemplomhoz. Itt mindazok, akik még nem végezték el husvéti szentgyónásukat, vagy ismét óhajtanak gyónni, elvégezhetik a szentgyónást, majd a fél 10 órakor kezdődő szentmise alatt közösen áldozhatnak. A csendes mise után, amely alatt a férfiak énekelnek, körmenet lesz az Oltáriszentséggel, melyhez mindenki köteles gyertyákról gondoskodni.

A zarándoklat kiemelkedő programpontja a Mária-igletben, a radnai kolostor háta mögött tartandó katolikus férfinyaggyűlés, amelynek keretében a zarándoklat vezetői buzdító beszédeket mondanak a katolikus hitélet és társadalom legégetőbb kérdéseiről. Déli 12 órakor közös ebéd lesz, alatta a zarándoklat résztvevői megismerkedhetnek egymással. Délután 3 órakor a zarándokok a kegytemplomban gyülekeznek, majd részt vesznek a keresztúti ájtatosságban, amely után a hegyi kápolna előtt német nyelvű szentbeszéd lesz. Délután fél 5 órakor a zarándokok gyülekeznek a templomban, ahol bucsut vesznek a képektől, majd a tűzoltótoronynál a temesvári zarándokok autóbuszra ülnek és hazaindulnak. Az aradiak az esti 6 órai villamossal jönnek vissza Aradra, ahol valószínűleg ünnepélyes körmenetben vonulnak be a Minorita-templomba, hogy Te Deumon vegyenek részt és áldást nyerjenek.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, ÁPRILIS 22.

Bucuresti. 12: Gramofon. 13:15: Gramofon. 17: Könyű- és román zene. 20:30: Rádiózenekar. Budapest I. 10:15: Nagy Ilonka hegedül. Rainoga Klára énekel és Lakatos Árpád szaxofonozik, zongorán kísér Polgár Tibor. 1: Déli harangszó. 1:05: Házikvintett. 5: A „Rádióélet” gyermekjátéso órája. 6: „A játék mint tanító- és nevelésszköz”. 6:30: Gudimel-énekar. 7:10: Rádióamatőr-posta. 7:40: Bodrics Béla és cigányzenekara. 8:30: „A Budapesti Nemzetközi Vásár és a mezőgazdaság”. 9:15: Daljáték-előadás a stúdióból. „Tündérszerlem”. Daljáték 3 felvonásban. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerezte Huszka Jenő. Majd: His Master's Voice gramofonlemez. Budapest II. 7:10: Odeon gramofonlemez. — Bécs. 12:30: Zenekari hangverseny. 14:45: Gramofon. 17:55: Mandolinzene. 19:05: Jack Hylton lemezek. 21: Egyházi ének. közvetítés a Szent István székesegyházból. 21:55: Klasszikus osztrák operettek. 23:35: Modern osztrák zeneszerzők műveiből. — Belgrad. 12:05: Gramofon. 13:05: Rádiózenekar. 16: Kívánsághangverseny. 17: Rádiózenekar. 18: Gramofon. 20: Zezeli hegedűművész hangversenye. 23: Hírek. Séta Európán át. — Berlin. 15: Gramofon. 17: Szimfonikus hangverseny. 18:05: Zenekari hangverseny. 21: Harmonika-zene. Utána: Tánczene. — Hellsberg. 14:05: Gramofon. 17: Szalonzene. 21: Német kultúrest. 21:35: Tarka est. Utána: Tánczene. — Hilversum. Munkásrádió. 16:50: Mandolinzenekar. 17:30: Szórakoztató zene. 18:30: Könyű- és tánczene. 19:40: Könyű zene. 20:10: Hegedű-, ének- és zongoraverseny. 21:10: Hubay: Változatok egy magyar témára. Utána: Gramofon. — Kassa. 12:30: Gramofon. 13:30: Rádiózenekar. 18:40: Fuvószene. 20:10: Rádiózenekar. — Leipzig. 17: Hangverseny. 20: Birodalmi műsor. 22: Zenekari hangverseny. Utána: Dresdai filharmonia. — Milano. 18:40: Gramofon. 20:45: Gramofon. 21:45: Operettelőadás. — Mor. Ostrava. 11:10: Katonazene. 12: Gramofon. 19:25: Gramofon. 23:15: Rádiózenekar. — Róma. 18:30: Szórakoztató zene. 21:15: Énekhangverseny. 21:45: Szimfonielőadás. — Svájc. Romand adó. 17:30: Tánczene. 20:30: Filmekről. 21: Csellóverseny.

VASÁRNAP, ÁPRILIS 23.

Bucuresti. 11:15: Szórakoztató zene. 12: Gra-

mon. 13:15: Gramofon. 17: Marcu-zenekar: Könyű és román zene. 19: Rádiózenekar. 20: Opera. Utána vendégloji zene. — Budapest I. 10: Hírek. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12:15: Unitarius istentisztelet. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Szünetben: „Rádiókrónika”. Elmondja Papp Jenő. 3: Polydor-Brunswick gramofonlemez. 4: „Gazdaság-e a védekezés a gyümölcsösben?”. 4:45: Rádió Szabad Egyetem. 5:30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A Budapesti Koncert Szalonzenekar. 6:40: Vadnai László vidám estje a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 8:25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Aida”. Dalmü 4 felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi. Az előadás után, kb. 12: Bodrics Béla és cigányzenekara a Pátria-kávéházból. Budapest II. 4—4:45: Columbia gramofonlemez. Bécs. A zeneművészek napja. 8:35: Ébresztő. 9: Gramofon, a bécsi filharmonia lemezei. 10:30: Osztrák orgonaművek. 11:20: Korszerű osztrák dalok. 12:30: Szimfonikus hangverseny. 13:45: Osztrák operettszerzők műveiből. 16:30: Vonós-negyves. 17:30: Osztrák népdalok. 18: A bécsi filharmonikus hangversenye. 21:10: Bécsi népzene. 22:40: A bécsi szimfonikus hangversenye. 23:30: Osztrák szerzők új jazz-szerzeményei. — Belgrad. 12: Gramofon. 13:05: Gramofon. 13:40: Délszláv zene. 17:30: Fuvolaverseny. 18: Gramofon. 20: Novák-ötös. 21:30: Opera. 23: Rádiózenekar. — Langenberg. 17:30: Szórakoztató zene. 21: Zenekari verseny. 23:30: Esti zene. 23:45: Tánczene. — Leipzig. 12:30: Bach-kantáté. 13: Zenekari verseny. 16: Karének. 17:30: Szórakoztató zene. 19:30: Szimfonikus hangverseny. 21: Sváb-aleman est. 23:05: Hírek, majd tánczene. — Milano. 17: Rádiózenekar. 20:10: Gramofon. 21:20: Könyű zene. 22: Opera vagy szimfonia. — Mor. Ostrava. 10:15: Oboaverseny. 11:10: Pergolcsi: Az unhatnám szolgáló című vigorája. 17: Rádiózenekar. 20: Rádiózenekar. — München. 17:25: Szórakoztató zene. 18:50: Gitárverseny. 19:10: Schrammelhármás. 19:50: Rádiózenekar. Mainardi gondokaművésszel. 21:30: Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok című operájának III. felvonása. Vezényel Knappertbusch. — Radio-Paris. 21:30: Benatzky: A „Fehér ló” operett. — Róma. 17: Rádiózenekar. 21:45: Gilbert-operett. — Varsó. 13:15: A filharmonikusok hangversenye bariton-énekekkel. 15:20: Szórakoztató zene. 16:05: Könyű zene. 17:25: Gramofon. 19: Tánczene. 21: Hangverseny. 22:10: Könyű zene. 23:05: Hangverseny. 23:35: Tánczene.

PILISINÉ

kozmetikai szalonja

Verbos-ház, Minorita templommal szemben.

A lemodernebb eszközökkel dolgozik

Megőrzi fiatalságát és szépségét.

A szépítő eljárások egész légiója áll ott látogatók rendelkezésére

1. Szepők eltüntetése.
2. Szemölcs irtás.
3. Archámlasztás.
4. Aróvibrációk.
5. Pattanások eltüntetése.
6. Vörös bőr megezüpítése.
7. Száraz, zsíros, színtelen bőr megszépítése.
8. Különléle arópakkolások.
9. Kikészítés uccára és estélyekre.

Tanácsadás díjtalanul bármilyen kozmetikai kérdésben. — **Tanítványok az arópolás minden ágában úgy gyakorlatilag, mint elméletileg teljes kiképzést nyernek.** — Olcsó havi fizetéses bérletrendszer.

Külön tisztviselő árak !!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

JÓLFŐZŐ mindenest, május 1-re felvétetik. Szegfü irodépvállalat, Str. Bratianu No. 11. 1467

TÖBB mesterséghez értő, házmesteri állást keres. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1474

LAKÁS.

KBRESEK orvosi rendelő céljára két-szobás, úrdőszobás uccai lakást a Sélvárosban. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérem leadni. 1476

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókkiadójában, a Minorita templommal szemben.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókkiadójában, a Minorita templommal szemben.

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókkiadójában, a Minorita templommal szemben. 800

VETÉLESELADÁS.

MACULATURA-papír 5 kgros csomagokban igen olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

BIEDERMAYER KREDENC. 6 személyes ezüst evőeszköz. 6 személyes étkező szervice. zongorák, komplett szobaberendezések. ékszerek, fall vitrinek, férfi felöltő, festmények, disztárgyak, fall vitrinek, nyest boa, Underwood írógép, varrógép, ezüst girando. Jókat ősz szes művek eladására van megbízásom. SALGONÉ bizom üzlet Str. Horia (Széchenyi. u) 1. Neuman-palota. 1000

HENGER az IROGEP SZIVE.

Eredeti AMERIKAI hengerek. SZEFGÜ, a főpostával szemben. Telefon 111. Az ország legmodernebbül berendezett írógépjavitóműhelye.

Használt jó férfiruhákat magas árért veszünk. 1478

Str. Marasesti 8., Tejcarnok.

KERESEK ezüst tálcákat és különböző ezüsttárgyakat, keleti és helyben készített perzsaszőnyegeket, Biedermayer szalont, vitrineket, márkás festményeket gyári szőnyegeket, szobaberendezéseket, disztárgyakat stb SALGONÉ bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi. u.) 1. Neuman-palota. 1000

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HALOSZOBAK új és használt állapotban 8500 lejtől. Ebédlők, modern uriszobák 7800 (új), Schöberl, Iróasztal 850, Singer varrógépek 900, Előszobafal 850, Garderobszekrények, Konyhabutorok 850, Garnitúrák 1000. Ezüstöt, aranyat, briliánst, szőnyegeket keresünk sürgősen készpénzért.

ZALOGTARGYAKRA a legmagasabb összegeket csak az általunk képviselt temesvári Városi zálogház folyósítja, aranyra grammonkéot 55. — lejt adunk. Az évi kamat csak 18 százalékos, az eddigi 24 százalékos helyett. Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk. Ne fizessen sehol többet 18 százaléknál.

„COMISIQ” biz. üzlet, Buf. Reg. Maria 13. (Dácia mellett.)

Hirdessen a 49 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben